

Reprezentace obrazu

Vybrané partie z IT

Mgr. Markéta Trnečková, Ph.D.

Palacký University, Olomouc

- **Digitální obraz:** $f(x, y)$
- **Prostorové souřadnice:** x, y
- **Intenzita** (odstín šedi, barva): hodnota $f(x, y)$
- **Pixel:** obrazový bod

- Metody, které mají na vstupu digitální obraz a digitální obraz i vrací
- Metody, které mají digitální obraz na vstupu, ale výstupem jsou nějaké atributy, které z něj získáme

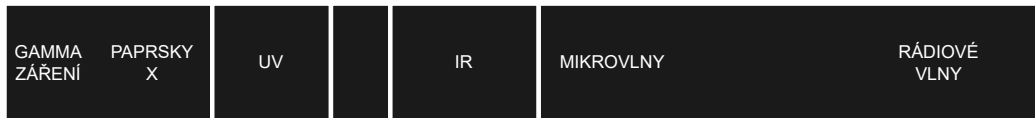
- Akvizice
- Vylepšení obrazu
- Rekonstrukce obrazu
- Komprese

- **Bitmapové (rastrové) obrazy:** .tiff, .bmp, .jpg, .gif, .png, .webp, .avif
- **Vektorové:** .eps, .svg, .dxf
- **Nativní:** .psd, .xcf, .ai, .cdr

- **elektromagnetické spektrum**
  - viditelné světlo
  - X paprsky
  - Gamma záření
- **zvukové vlnění** – ultrazvuk
- **elektronové** – elektronové mikroskopy
- **syntetické** – vytvořené počítačem

VIDITELNÉ SPEKTRUM

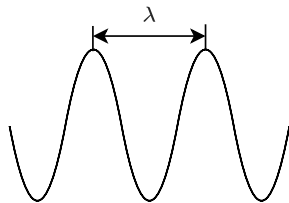
400

500

600

700

- **Vlnová délka:** λ
- **Frekvence:** ν
- $\lambda = \frac{c}{\nu}$
- $c = 2.998 \cdot 10^8$ m/s (rychlost světla)
- **Energie:** E
- $E = h \cdot \nu$
- $h = 6.6252 \cdot 10^{-34}$ Js (Planckova konstanta)

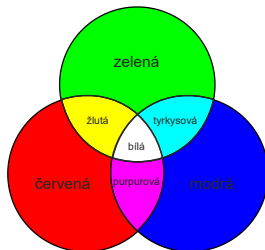

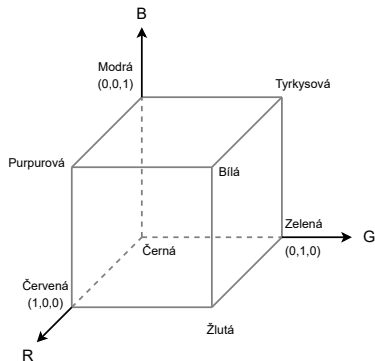

- **Bílé světlo**
- **Barva**: odražené paprsky
- **Monochromatické** (achromatické): všechny složky stejně zastoupené
- **Jas**, stupně šedi
- **Chroma**: barva
- **Radiance**: celkové množství energie
- **Luminance**: množství energie, které pozorovatel vnímá
- **Saturace**: čistota barvy světla
- **Světlost**: velikost achromatické složky ve světle

- Základ v lidském vizuálním systému
- **Primární barvy:**
  - červená (red) – 700 nm
  - zelená (green) – 546.1 nm
  - modrá (blue) – 435.8 nm
- **Aditivní skládání barev**
- **Sekundární barvy** (primární barvy pigmentů):
  - tyrkysová (cyan)
  - purpurová (magenta)
  - žlutá (yellow)
- **Subtraktivní skládání barev**
- **Barevný prostor**, barevný model

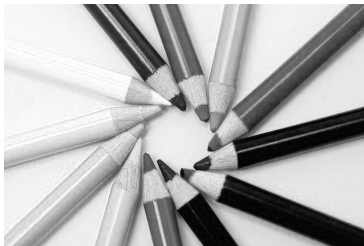

- **3 složky:** červená (R), zelená (G) a modrá (B)
- **Barvy:** body (r, g, b)

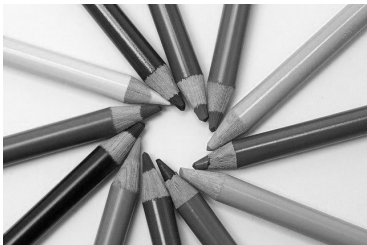

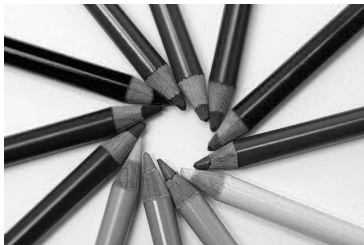
Barevný obraz

Červená složka

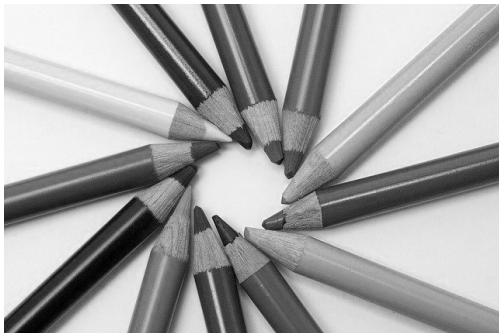
Zelená složka

Modrá složka

Průměr ze složek

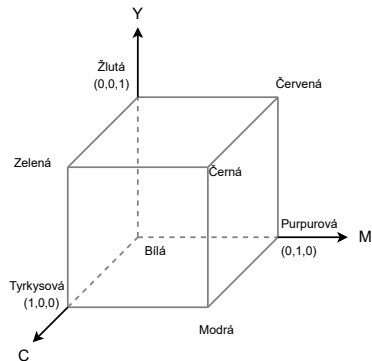
$$I = 0.299R + 0.587G + 0.114B$$

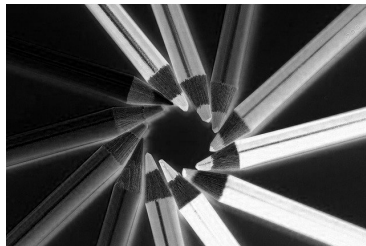
- Rozšíření modelu RGB
- A (alpha) – průhlednost

- **3 složky:** tyrkysová (C), purpurová (M) a žlutá (Y)
- **Barvy:** body (c, m, y)

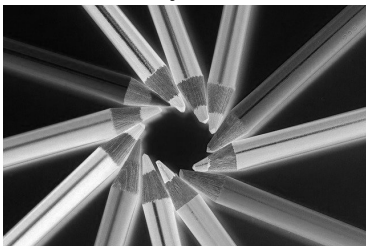

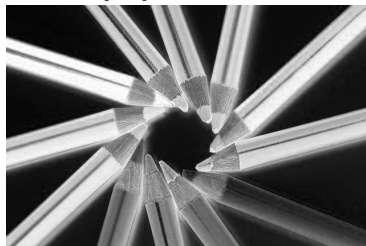
Barevný obrázek

Tyrkysová složka

Purpurová složka

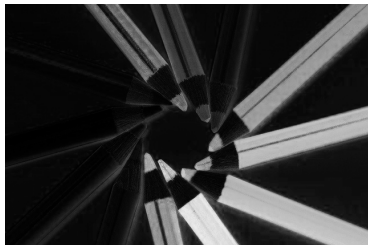
Žlutá složka

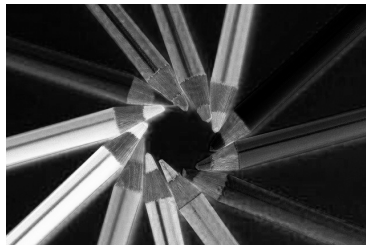
Barevný model CMYK

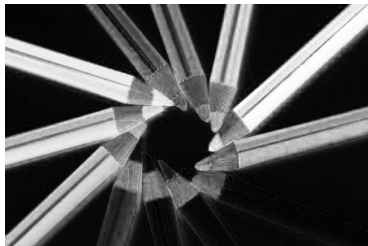
4 složky: tyrkysová (C), purpurová (M), žlutá (Y) a černá (black)

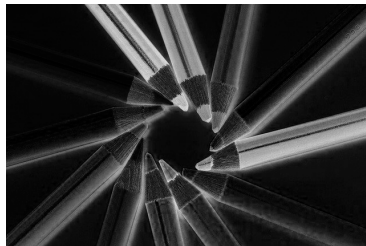
Tyrkysová složka

Purpurová složka

Žlutá složka

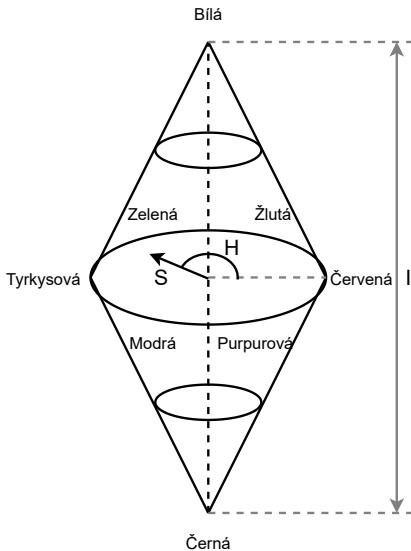

Černá složka

Barevný model HSI

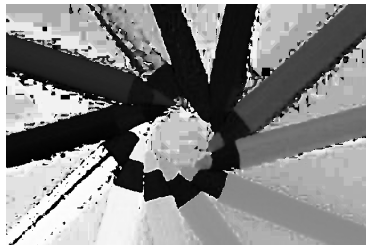

3 složky: odstín barvy (hue H), saturace – čistota barvy (S) a intenzita (I)

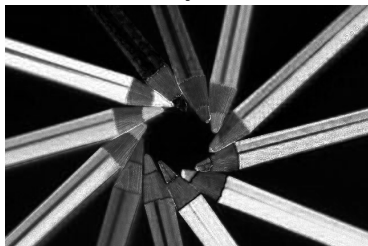

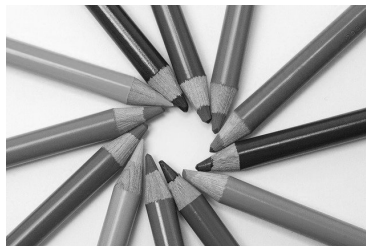
Barevný obraz

Hue

Saturation

Intensity

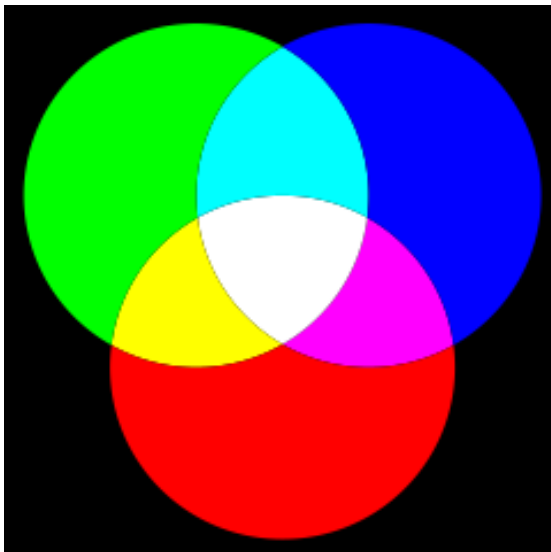

- **Podobné HSI:** HSV, HSL
- **Oddělení barevné a jasové složky:** YCbCr
- **Nezávislé na zobrazovacím zařízení:** CIE

Příklad

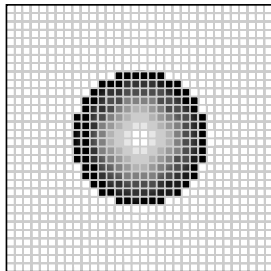
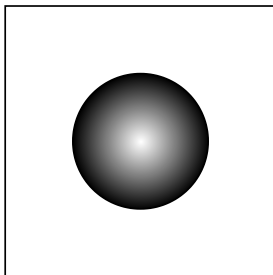

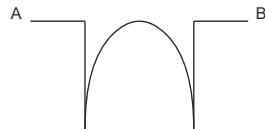
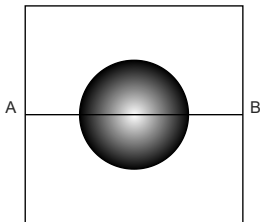
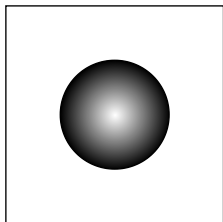
Načrtněte, jak by vypadaly jednotlivé barevné složky následujícího obrázku v RGB modelu.

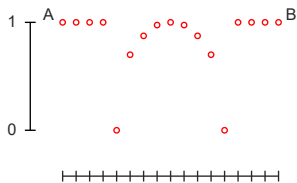
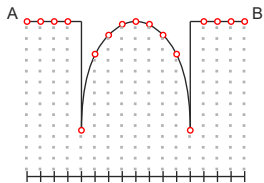
- **Matematický model:** $g = f(x, y)$ (obrazová funkce)
- **Prostorové souřadnice:** $x \in \langle x_{min}, x_{max} \rangle$ a $y \in \langle y_{min}, y_{max} \rangle$
- **Hodnoty funkce g :**
  - jedno číslo
  - trojice (čtveřice) čísel
  - celá kolekce dat
- **Rastr**

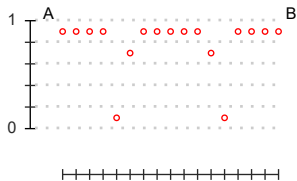
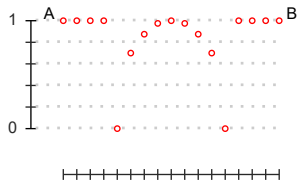
- Převod spojitého světa (spojité obrazové funkce) do rastru
- **Digitalizace:**
  - vzorkování
  - kvantování

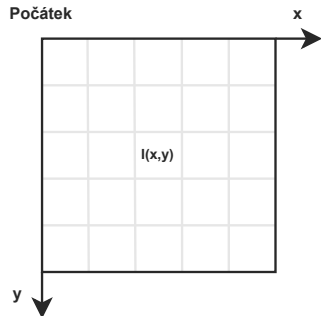

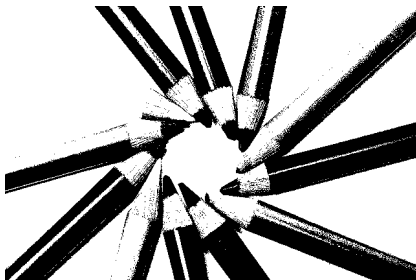

- Rastrový obraz I
- Velikost obrazu: $M \times N$
- Pixel: $I(x, y)$
- Prostorové souřadnice: x a y
- Prostorová doména

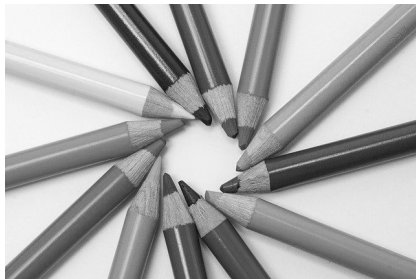
- **Binární obraz / Monochromatický obraz**

- hodnoty 0 nebo 1

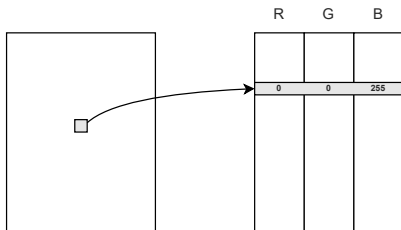
- **Šedotónový obraz** (gray scale)

- 1 hodnota – většinou 1 byte (0 do 255)

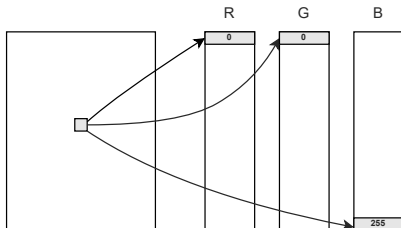
■ Indexový obraz

- jeden index do palety
- pseudo color

■ Indexový obraz

- 3 indexy
- direct color

■ Barevný obraz

■ pixel = trojice (nebo čtveřice) hodnot

■ velikost:

- low color (15 bit)
- high color (16 bit)
- true color (24 bit)
- super true color (32 bit)
- deep color (48 bit)

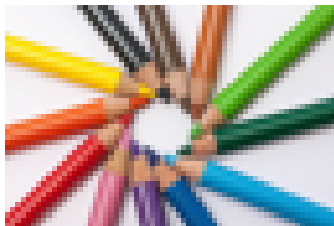
426×640

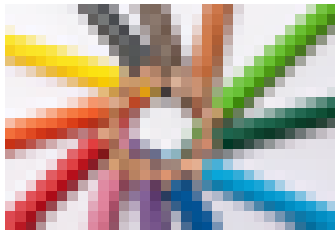
213×320

86×128

43×64

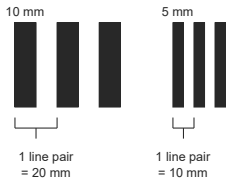

22×32

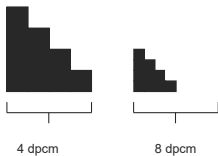

5×7

■ Line pairs per unit

■ Dots per unit

256

128

64

32

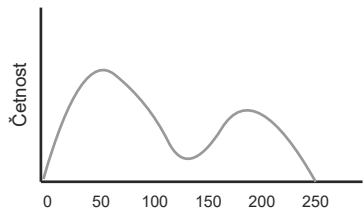

16

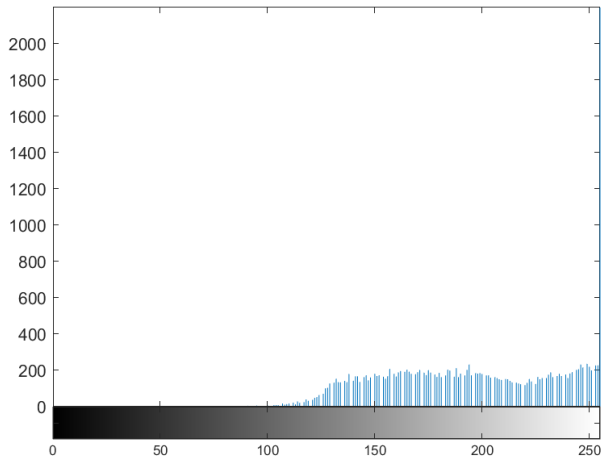
8

- **Histogram:** $h(r_k) = n_k$

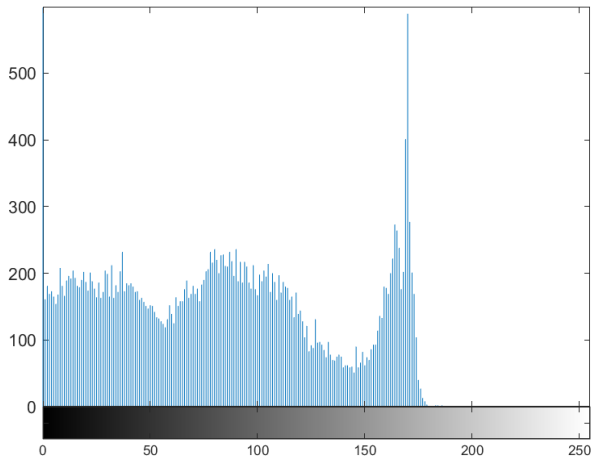

- Mohou mít dva různé obrázky stejný histogram?

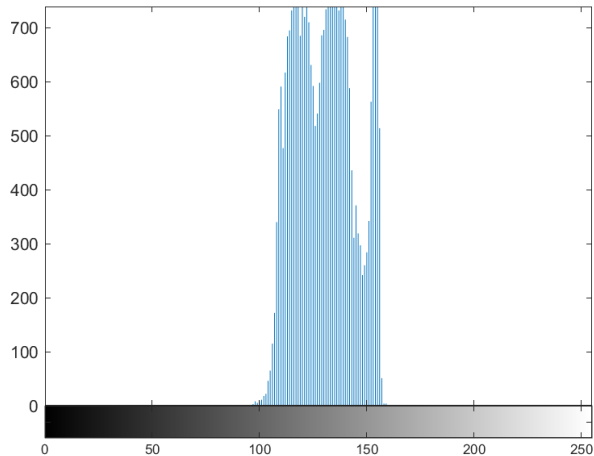
Histogram – velmi světlý obraz

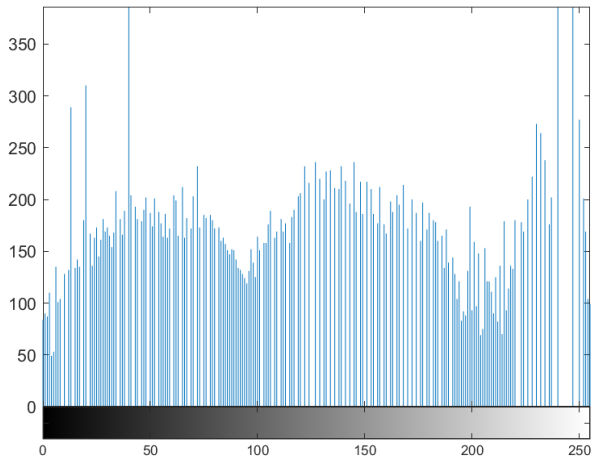
Histogram – příliš tmavý obraz

Histogram – obraz s nízkým kontrastem

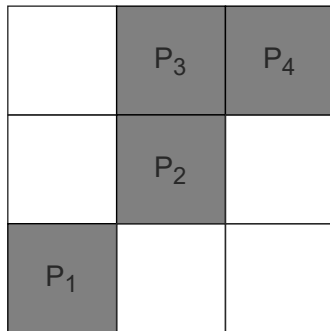
Histogram – ideální obraz

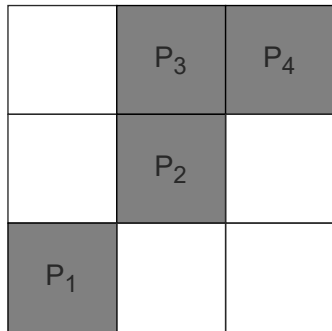
- pixel p ($[x, y]$)
  - **4-sousedé** ($N_4(p)$) – $[x-1, y]$, $[x+1, y]$, $[x, y-1]$ a $[x, y+1]$
  - **8-sousedé** ($N_8(p)$) – $N_4(p)$ a $[x-1, y-1]$, $[x-1, y+1]$, $[x+1, y-1]$ a $[x+1, y+1]$
  - **m-sousedé** ($N_m(p)$) – q , pro které platí $q \in N_4(p)$ nebo $q \in N_8(p)$, ale neexistuje r takové, že $r \in N_4(p) \wedge r \in N_4(q)$
-
- pixely p , q , definovaná množina intenzit
  - **4-sousední** – $q \in N_4(p)$
  - **8-sousední** – $q \in N_8(p)$
  - **m-sousedé** – $q \in N_m(p)$

Určete vzájemnou sousednost pixelů P_1 , P_2 , P_3 a P_4 (v množině šedých pixelů) na následujícím obrázku.

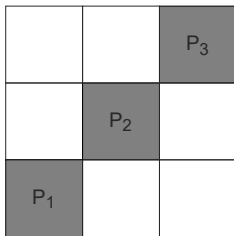

- P_1 je 8-sousední pixelu P_2 , se kterým je i m-sousední. S ostatními pixely nesousedí.
- P_2 je 8-sousední s pixely P_1 , P_3 i P_4 , 4-sousední je s pixelem P_3 a m-sousední s pixelem P_1 .
- P_3 je 4-sousední a tedy i 8-sousední s pixely P_2 a P_4 .
- P_4 je 8-sousední s pixely P_2 a P_3 . S P_3 je dokonce 4-sousední.

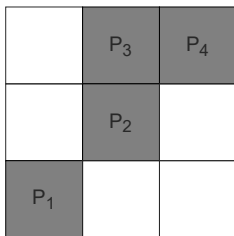
- **Digitální cesta** z pixelu p ($[x, y]$) do q ($[s, t]$) – sekvence sousedních pixelů
- **4-cesta, 8-cesta, m-cesta**

- **Spojité** pixely p ($[x, y]$), q ($[s, t]$) – existuje cesta
- **4-spojité, 8-spojité, m-spojité**
- **Komponenta** – množina spojitých pixelů
- **4-komponenta, 8-komponenta, m-komponenta**

- **Komponenta** – množina spojitých pixelů
- **4-komponenta, 8-komponenta, m-komponenta**

Kolik je v následujícím obraze komponent?

- **Oblast** (region) – množinu pixelů, která je tvořena jednou komponentou
- **Sousední oblasti** – sjednocení těchto oblastí je oblast
- **Disjunktní oblasti**
- **Okraj** (kontura)

- p ($[x, y]$), q ($[s, t]$) a r ($[v, w]$)

- **Metrika:**

- 1 $D(p, q) \geq 0$, $D(p, q) = 0 \iff p = q$

- 2 $D(p, q) = D(q, p)$

- 3 $D(p, q) \leq D(p, r) + D(r, q)$

■ city block distance (D_4):

$$D_4(p, q) = |x - s| + |y - t|$$

■ D_8 vzdálenost:

$$D_8(p, q) = \max(|x - s|, |y - t|)$$

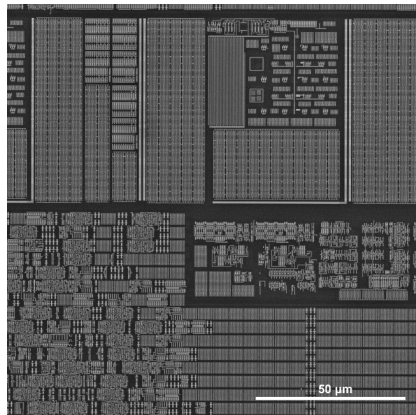
■ Euklidovská vzdálenost (D_e):

$$D_e = [(x - s)^2 + (y - t)^2]^{\frac{1}{2}}$$

4	3	2	3	4
3	2	1	2	3
2	1	0	1	2
3	2	1	2	3
4	3	2	3	4

2	2	2	2	2
2	1	1	1	2
2	1	0	1	2
2	1	1	1	2
2	2	2	2	2

- reálná velikost $\neq$ vzdálenost v obraze
- **Kalibrační značka**

Vzdálenosti v obraze – příklad

Na následujícím obrázku je označena vzdálenost mezi číslem 0 a 10 na pravítku (tento počet pixelů představuje 10 cm) a také velikost fixy v pixelech. Jaká je skutečná velikost fixy?

